

st. kpt. mgr inż. Jacek ZBOINA

Kierownik Jednostki Certyfikującej CNBOP

ISTOTNE ZMIANY W SYSTEMIE OCENY ZGODNOŚCI WYROBÓW.

Streszczenie

Artykuł jest pierwszym z cyklu 4 artykułów poświęconych zmianom w systemie dopuszczeń wyrobów wprowadzanych do użytkowania i wykorzystywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej w Polsce. W powyższym artykule przedstawione zostały nowe podstawy prawne i zasady wydawania dopuszczeń dla wyrobów. Kolejne artykuły będą publikowane w kolejnych numerach kwartalnika CNBOP „Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza”

Summary

This article is the first of the four articles concerning changes in the approval system of products used for fire protection units in Poland. New law regulations and principles for issuing approvals for products are presented in this article. The next articles will be published in the following issues of CNBOP's quarterly called „Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza” (“Fire Safety and Technology”).

Wstęp

Poniższy artykuł jest pierwszym z cyklu czterech artykułów poświęconych problematyce nowego systemu dopuszczeń wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania. Wstępnie przewidziane jest 4 artykuły dotyczące następujących zagadnień:

„Zmiany podstaw prawnych do prowadzenia oceny / dopuszczania wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zmiany zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania.”

„Praktyczne aspekty wdrożenia systemu dopuszczeń wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia.”

W tym artykule przedstawione zostanie między innymi:

- wdrożenie systemu dopuszczeń,
- szczegółowe procedury postępowania w procesie dopuszczenia wyrobu,
- praktyczne problemy związane z wdrożeniem systemu dopuszczeń.

„Wybrane zagadnienia i problemy dotyczące systemu dopuszczeń wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania.”

W tym artykule przedstawione zostanie między innymi:

- zagadnienia i istotne problemy powstałe w związku z wdrożeniem systemu dopuszczeń wyrobów,
- praktyczne problemy w procesie dopuszczenia wyrobu,
- proces dopuszczeń wyrobów a certyfikacja wyrobów budowlanych w krajowym lub europejskim systemie oceny zgodności,

„Znaczenie systemu dopuszczeń wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia dla Państwowej Straży Pożarnej i ochrony przeciwpożarowej w Polsce.”

W tym artykule przedstawione zostanie między innymi:

- praktyczne znaczenie systemu dopuszczeń wyrobów dla Państwowej Straży Pożarnej,
- praktyczne znaczenie systemu dopuszczeń wyrobów dla i ochrony przeciwpożarowej w Polsce,

Kolejne artykuły (tytuły jw.) będą publikowane w następnych numerach kwartalnika CNBOP. W przedmiotowym numerze kwartalnika CNBOP poniżej pierwszy z nich.

Zmiany podstaw prawnych do prowadzenia oceny/dopuszczania wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zmiany zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania.

Z dniem 23 sierpnia 2007 roku weszły w życie nowe podstawy prawne do prowadzenia procesu dopuszczenia:

- a. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr. 143 poz. 1002) [1]
- b. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz.U. Nr. 143 poz. 1001) [2]

które stanowią akty wykonawcze delegacji art.7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Dz.U. Nr.147 poz.1229 z późniejszymi zmianami [3] w związku z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 96, poz. 959) [8]

Od 2004 roku (tj. od dnia akcesji Polski w UE) w ocenie zgodności wyrobów stosowanych w ochronie przeciwpożarowej nastąpiły istotne zmiany. Wraz z opublikowaniem ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881) [5] wraz z aktami wykonawczymi stworzony został krajowy i wdrożony europejski system oceny zgodności wyrobów budowlanych. Nowelizacja rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności.(Dz. U. Nr 55, poz. 362) [4] jest kolejną zmianą w systemie oceny zgodności wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, które są wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyrobów stanowiących podręczny sprzęt gaśniczy. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, zgodnie z delegacją ustawową [3] art. 7.13 i 714, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem określił, w drodze rozporządzenia [1] wykaz wyrobów, wymagania techniczno-użytkowe wyrobów, tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia, tryb przeprowadzania kontroli

dopuszczenia, sposób znakowania wyrobów. Rozporządzenie [2] określa natomiast szczegółowe czynności wykonywane podczas procesu dopuszczenia (lub jego zmiany), sposób kontroli dopuszczenia wyrobów, sposób ustalania wysokości opłat za te czynności, oraz jednostkę dopuszczającą uprawnioną do ich pobierania.

Z dniem wejścia w życie rozporządzeń [1] i [2] CNBOP rozpoczęło wydawanie świadectw dopuszczenia dla wyrobów wymienionych w załączniku 1 rozporządzenia [1]. Zgodnie z art. 7. ustawy [3] wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia [1] traci moc rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności. (Dz. U. Nr 55, poz. 362) [4]

Niezależnie od wydawania świadectw dopuszczenia CNBOP wydaje wyrobów budowlanych certyfikaty zgodności upoważniające do znakowania wyrobów znakiem B (krajowy system oceny zgodności) i certyfikaty EC upoważniające do znakowania wyrobów znakiem CE (europejski system oceny zgodności) a także dla środków ochrony indywidualnej certyfikaty WE upoważniające do znakowania wyrobów znakiem CE (europejski system oceny zgodności) środki ochrony indywidualnych.

Świadectwa dopuszczenia

Wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania. Dopuszczenia do użytkowania wyrobów,

o których mowa jw., zwane dalej "dopuszczeniami", w formie świadectwa dopuszczenia, wydaje jednostka badawczo-rozwojowa Państwowej Straży Pożarnej – CNBOP.

Dopuszczenie może być wydane na podstawie:

1. pozytywnej oceny właściwości użytkowych należycie zidentyfikowanego wyrobu, potwierdzonych, w zależności od potrzeb: badaniami, opiniami ekspertów lub innymi dokumentami, jeżeli wynika to z warunków stosowania wyrobu, (oceny, o której mowa jw., dokonuje się w oparciu o Polskie Normy, a w przypadku ich braku w oparciu o wymagania techniczno-użytkowe określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia [1])
2. pozytywnej oceny warunków techniczno-organizacyjnych producenta wyrobu. (oceny, o której mowa jw., dokonuje się w oparciu o normy dotyczące systemów zarządzania jakością przed wydaniem świadectwa dopuszczenia u każdego producenta wyrobu)

W przypadku, gdy wyrób został:

1. zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji,
2. zgodnie z prawem wyprodukowany w innym państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym dopuszczenie wydaje się po ustaleniu, że poziom bezpieczeństwa wyrobu nie jest niższy od określonego w Polskich Normach lub wymaganiach techniczno-użytkowych określonych w rozporządzeniu [1]. Ustalenie, o którym mowa jw., rozumie się jako weryfikację posiadanych przez wnioskodawcę wyników badań, identyfikację wyrobu ocenę warunków techniczno-organizacyjnych producenta, i w przypadku pozytywnego wyniku tych czynności uznanie ich na potrzeby dopuszczenia wyrobu. Natomiast tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia określają akty wykonawcze do ustawy [3] - rozporządzenia [1],[2].

Dopuszczony wyrób podlega oznakowaniu przez producenta znakiem jednostki badawczo-rozwojowej Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie.

W okresie ważności dopuszczenia, wyroby, na które zostało wydane dopuszczenie podlegają kontroli zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi, dokonywanej przez jednostkę badawczo-rozwojową Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie. W przypadku negatywnych wyników kontroli, o której mowa jw., jednostka badawczo-rozwojowa Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie może je cofnąć.

Za czynności związane z wydaniem i zmianą dopuszczenia oraz kontrolą, pobiera się opłaty. Na wysokość opłaty za czynności związane z wydaniem lub zmianą dopuszczenia wyrobów mają wpływ: rodzaj wykonywanej czynności, rodzaj wyrobu, stopień skomplikowania wyrobu lub programu oceny, koszt pracy, koszt badań wyrobu zależny od zakresu badań.

Na wysokość opłaty za czynności kontrolne zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi mają wpływ wyłącznie koszty związane z badaniem tego wyrobu.

Dopuszczenia są wydawane na okres nie dłuższy niż 5 - lat.

Wykaz wyrobów objętych obowiązkiem uzyskania świadectwa dopuszczenia oraz techniczny dokument odniesienia, zawierający wymagania dla wyrobu określa załącznik nr 1 do rozporządzenia [1] w brzmieniu:

Tabela 1

Wykaz wyrobów

Lp.	Nazwa wyrobu	Techniczny dokument odniesienia
Wyposażenie i uzbrojenie osobiste strażaka		
1	1. Aparaty powietrzne butlowe ze sprężonym powietrzem i maski	Wymagania techniczno-użytkowe
	2. Sygnalizatory bezruchu	Wymagania techniczno-użytkowe
	3. Ubrania specjalne chroniące przed czynnikami chemicznymi	Wymagania techniczno-użytkowe
	4. Ubrania specjalne chroniące przed promieniowaniem cieplnym i płomieniem	Wymagania techniczno-użytkowe
	5. Pasy strażackie	Wymagania techniczno-użytkowe
	6. Ubrania specjalne	Wymagania techniczno-użytkowe
	7. Rękawice specjalne	Wymagania techniczno-użytkowe
	8. Kominiarki	Wymagania techniczno-użytkowe
	9. Buty strażackie	Wymagania techniczno-użytkowe
	10. Hełmy strażackie	Wymagania techniczno-użytkowe
2	Pompy pożarnicze	
	11. Autopompy	Wymagania techniczno-użytkowe
	12. Motopompy przenośne i przewoźne	Wymagania techniczno-użytkowe
	13. Motopompy pływające	Wymagania techniczno-użytkowe
	14. Pompy z napędem turbinowym	Wymagania techniczno-użytkowe
	15. Pompy strumieniowe	Wymagania techniczno-użytkowe
	16. Agregaty wysokociśnieniowe	Wymagania techniczno-użytkowe
17. Motopompy do wody zanieczyszczonej	Wymagania techniczno-użytkowe	
3	Armatura i osprzęt pożarniczy	
	18. Pożarnicze węże tłoczne do hydrantów	Wymagania techniczno-użytkowe
	19. Pożarnicze węże tłoczne do pomp pożarniczych	Wymagania techniczno-użytkowe
	20. Pożarnicze węże ssawne	Wymagania techniczno-użytkowe
	21. Łączniki	PN-91/M-51031 Sprzęt pożarniczy. Łączniki
	22. Łączniki kątowe 75	PN-93/M-51074 Sprzęt pożarniczy. Łącznik kątowy 75

CERTYFIKARY, APROBATY I REKOMENDACJE

	23. Nasady	PN-91/M-51038 Sprzęt pożarniczy. Nasady
	24. Przelączniki	PN-91/M-51042 Sprzęt pożarniczy. Przelączniki
	25. Pokrywy nasad	PN-91/M-51024 Sprzęt pożarniczy. Pokrywy nasad
	26. Zbieracze	PN-79/M-51153 Sprzęt pożarniczy. Zbieracz 2x75/110
	27. Rozdzielacze	PN-91/M-51048 Sprzęt pożarniczy. Rozdzielacze
	28. Smoki ssawne	PN-86/M-51152 Sprzęt pożarniczy. Smoki ssawne
	29. Urządzenia do wytwarzania zasłony wodnej	Wymagania techniczno-użytkowe
	30. Dozowniki środka pianotwórczego	Wymagania techniczno-użytkowe
	31. Zasysacze liniowe	PN-M-51069: 1996 Sprzęt pożarniczy. Zasysacze liniowe
	32. Prądownice wodne do pomp pożarniczych	PN-89/M-51028 Sprzęt pożarniczy. Prądownice wodne do pomp pożarniczych
	33. Prądownice wodne typu Turbo do pomp pożarniczych	Wymagania techniczno-użytkowe
	34. Prądownice pianowe	PN-93/M-51068 Sprzęt pożarniczy. Prądownice pianowe.
	35. Wytwornice pianowe	PN-93/M-51078 Sprzęt pożarniczy. Wytwornice pianowe.
	36. Działka wodno-pianowe, wodne i pianowe	Wymagania techniczno-użytkowe
	37. Urządzenia do wytwarzania piany za pomocą gazów	Wymagania techniczno-użytkowe
	38. Hydranty nadziemne	Wymagania techniczno-użytkowe
	39. Hydranty podziemne	Wymagania techniczno-użytkowe
	40. Zawory hydrantowe 52	Wymagania techniczno-użytkowe
	41. Generatory piany lekkiej	Wymagania techniczno-użytkowe
	42. Stojaki hydrantowe	PN-73/M-51154 Sprzęt pożarniczy. Stojak hydrantowy
	43. Klucze do łączników	PN-M-51014: 1999 Klucze do łączników pożarniczych
	44. Klucze do zasuw i hydrantów	PN-63/M-74085 Armatura przemysłowa. Klucz do zasuw i hydrantów
	Pojazdy pożarnicze	
	45. Samochody ratowniczo-gaśnicze	Wymagania techniczno-użytkowe
	46. Samochody ratowniczo-gaśnicze specjalne	Wymagania techniczno-użytkowe
	47. Samochody ratownictwa technicznego	Wymagania techniczno-użytkowe
	48. Samochody sprzętowe ratownictwa chemicznego	Wymagania techniczno-użytkowe
4	49. Samochody dowodzenia	Wymagania techniczno-użytkowe
	50. Nośniki kontenerów oraz kontenery wymienne z wyposażeniem	Wymagania techniczno-użytkowe
	51. Przyczepy z zamontowanym sprzętem specjalistycznym	Wymagania techniczno-użytkowe
	52. Samochody z podnośnikiem	Wymagania techniczno-użytkowe
	53. Samochody z drabiną	Wymagania techniczno-użytkowe
	54. Inne samochody specjalne	Wymagania techniczno-użytkowe
	Sprzęt ratowniczy dla straży pożarnej	
	55. Drabiny przenośne	Wymagania techniczno-użytkowe
	56. Skokochrony	Wymagania techniczno-użytkowe
	57. Wory i rękawy ratownicze	Wymagania techniczno-użytkowe
5	58. Linkowe urządzenia do opuszczania i podnoszenia	Wymagania techniczno-użytkowe
	59. Linki strażackie ratownicze	Wymagania techniczno-użytkowe
	60. Zatrzaśniki	Wymagania techniczno-użytkowe
	Narzędzia ratownicze, pomocnicze i osprzęt dla straży pożarnej	
6	61. Agregaty prądotwórcze	Wymagania techniczno-użytkowe
	62. Hydrauliczne narzędzia ratownicze	Wymagania techniczno-użytkowe
	63. Poduszki pneumatyczne do podnoszenia i korki pneumatyczne do uszczelniania	Wymagania techniczno-użytkowe
	64. Topory strażackie	PN-85/M-51501 Sprzęt pożarniczy. Topory strażackie

CERTYFIKARY, APROBATY I REKOMENDACJE

	1. Siekierołomy	Wymagania techniczno-użytkowe	
	2. Zbiorniki przenośne na wodę	Wymagania techniczno-użytkowe	
7	3. Podręczny sprzęt gaśniczy		
	4. Gaśnice przenośne	Wymagania techniczno-użytkowe	
	5. Gaśnice przewoźne pianowe, wodne 45 (50) i proszkowe 50	PN-EN 1866:2001 Gaśnice przewoźne	
	6. Gaśnice przewoźne pianowe, wodne 25 i proszkowe 25 i 100	Wymagania techniczno-użytkowe	
	7. Hydronetki	PN-76/M-51082 Sprzęt pożarniczy. Hydronetki wodne 15	
	8. Koce gaśnicze	PN-EN 1869:1999 Koce gaśnicze	
	9. Agregaty gaśnicze wodno-pianowe przenośne i przewoźne	Wymagania techniczno-użytkowe	
	10. Agregaty śniegowe	Wymagania techniczno-użytkowe	
	8	Środki gaśnicze	
		11. Proszki gaśnicze	PN-EN 615:1999/A1:2005 Ochrona przeciwpożarowa. Środki gaśnicze. Wymagania dotyczące proszków (innych niż do gaszenia pożarów grupy D)
12. Pianotwórcze środki gaśnicze		Wymagania techniczno-użytkowe	
9	Sorbenty i zwilżacze		
	13. Sorbenty	Wymagania techniczno-użytkowe	
	14. Zwilżacze	Wymagania techniczno-użytkowe	
10	Elementy systemów alarmowania i powiadamiania		
	15. Centrale sygnalizacji pożarowej	Wymagania techniczno-użytkowe	
	16. Panele obsługi dla straży pożarnej nie wchodzące w skład centrali	Wymagania techniczno-użytkowe	
	17. Urządzenia zdalnej sygnalizacji i obsługi nie wchodzące w skład centrali	Wymagania techniczno-użytkowe	
	18. Urządzenia transmisji alarmów pożarowych	Wymagania techniczno-użytkowe	
	19. Ręczne ostrzegacze pożarowe (ROP)	Wymagania techniczno-użytkowe	
11	Elementy systemów ostrzegania i ewakuacji		
	20. Centrale dźwiękowych systemów ostrzegawczych	Wymagania techniczno-użytkowe	
	21. Konsole z mikrofonem dla straży pożarnej nie wchodzące w skład centrali	Wymagania techniczno-użytkowe	
	22. Głośniki do dźwiękowych systemów ostrzegawczych	Wymagania techniczno-użytkowe	
	23. Moduły kontroli linii nie wchodzące w skład centrali	Wymagania techniczno-użytkowe	
	24. Sygnalizatory akustyczne	Wymagania techniczno-użytkowe	
	25. Sygnalizatory optyczne	Wymagania techniczno-użytkowe	
	26. Centrale kontroli dostępu	Wymagania techniczno-użytkowe	
	27. Interfejsy przejścia kontrolowanego	Wymagania techniczno-użytkowe	
	12	Urządzenia do uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych, wykorzystywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej	
28. Centrale sterujące urządzeniami oddymiającymi i innymi przeciwpożarowymi		Wymagania techniczno-użytkowe	
29. Zasilacze urządzeń przeciwpożarowych		Wymagania techniczno-użytkowe	
30. Ręczne przyciski stosowane w systemach oddymiania		Wymagania techniczno-użytkowe	
31. Elektromechaniczne urządzenia w systemach wentylacji pożarowej		Wymagania techniczno-użytkowe	
13		Wybrane znaki bezpieczeństwa	
	1. Znaki bezpieczeństwa – Ochrona przeciwpożarowa	PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa	
	2. Znaki bezpieczeństwa – Ewakuacja	PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja	

3. Znaki bezpieczeństwa – Techniczne środki przeciwpożarowe	PN-N-01256-04: 1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe
---	---

Wymagania techniczno-użytkowe, dla wyżej wymienionych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia [2].

Szczegółowy przegląd przepisów [1], [2] i [3] zawiera poniższa tabela

Tabela 2

Świadectwa dopuszczenia – podstawy prawne.

ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Dz.U. Nr.147 poz.1229 z późniejszymi zmianami	
świadectwa dopuszczenia	Art. 7:
wprowadzanie do użytkowania	1. Wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania.
forma świadectwa, kto wydaje?	2. Dopuszczenia do użytkowania wyrobów, o których mowa w ust. 1, zwane dalej "dopuszczeniami", w formie świadectwa dopuszczenia, wydają jednostki badawczo-rozwojowe Państwowej Straży Pożarnej, wskazane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
okres ważności świadectwa dopuszczenia	3. Dopuszczenia są wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.
podstawy wydania świadectwa dopuszczenia (ocena właściwości wyrobu, ocena WTO producenta)	4. Dopuszczenie może być wydane na podstawie: 1) pozytywnej oceny właściwości użytkowych należącej zidentyfikowanego wyrobu, potwierdzonych, w zależności od potrzeb: badaniami, opiniami ekspertów lub innymi dokumentami, jeżeli wynika to z warunków stosowania wyrobu, 2) pozytywnej oceny warunków techniczno-organizacyjnych producenta wyrobu.
prowadzenie ocen właściwości wyrobu i WTO producenta	5. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 1, dokonuje się w oparciu o Polskie Normy, a w przypadku ich braku - wymagania techniczno-użytkowe określone w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 14. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 2, dokonuje się w oparciu o normy dotyczące systemów zarządzania jakością.
wyroby spełniające wymagania zasadnicze	6. W przypadku, gdy wyrób został: 1) zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji, 2) zgodnie z prawem wyprodukowany w innym państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym - dopuszczenie wydaje się po ustaleniu, że poziom bezpieczeństwa wyrobu nie jest niższy od określonego w Polskich Normach lub wymaganiach techniczno-użytkowych.
znakowanie wyrobów	7. Dopuszczony wyrób podlega oznakowaniu przez producenta znakiem jednostki badawczo-rozwojowej Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie.
kontrola dopuszczenia	8. W okresie, o którym mowa w ust. 3, wyroby, na które zostało wydane dopuszczenie podlegają kontroli zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi, dokonywanej przez jednostkę badawczo-rozwojową Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie.
negatywne wyniki	9. W przypadku negatywnych wyników kontroli, o której mowa w ust. 8,

CERTYFIKARY, APROBATY I REKOMENDACJE

kontroli i cofnięcie świadectwa dopuszczenia	jednostka badawczo-rozwojowa Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie może je cofnąć.
opłaty za czynności (wydanie, zmiana)	10. Za czynności związane z wydaniem i zmianą dopuszczenia oraz kontrolą, o której mowa w ust. 8, pobiera się opłaty.
wysokość opłat (wydanie, zmiana)	11. Na wysokość opłaty za czynności związane z wydaniem lub zmianą dopuszczenia wyrobów mają wpływ: 1) rodzaj wykonywanej czynności, 2) rodzaj wyrobu, 3) stopień skomplikowania wyrobu lub programu oceny, 4) koszt pracy na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej, 5) koszt badań wyrobu zależny od zakresu badań.
wysokość opłat (kontrola świadectwa dopuszczenia)	12. Na wysokość opłaty za czynności kontrolne zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi mają wpływ wyłącznie koszty związane z badaniem tego wyrobu.
delegacja dla ministra właściwego ds. wewnętrznych (rozporządzenie [2])	13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności wykonywane w kolejnych etapach procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia, podmiot uprawniony do pobierania opłat, a także sposób ustalania ich wysokości, uwzględniając okoliczność, że powinny one zapewnić pokrycie kosztów procesu dopuszczenia i jego kontroli.
delegacja dla ministra właściwego ds. wewnętrznych (rozporządzenie [1])	14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem określi, w drodze rozporządzenia: 1) wykaz wyrobów, o których mowa w ust. 1, 2) wymagania techniczno-użytkowe wyrobów, 3) tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia, 4) tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia, 5) sposób znakowania wyrobów.
[1] - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr. 143 poz. 1002)	
zakres rozporządzenia	[1] § 1 § 1. Rozporządzenie określa: 1. wykaz wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzanych do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywanych przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyrobów stanowiących podręczny sprzęt gaśniczy, zwane dalej wyrobami, które mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania; 2. wymagania techniczno-użytkowe wyrobów; 3. tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia wyrobów do użytkowania; 4. tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia; 5. sposób znakowania wyrobów.
wykaz wyrobów	[1] § 2 załącznik 1
wymagania techniczno-użytkowe dla wyrobów	[1] § 3 załącznik 2
tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia	[1] § 4 4.1 kto prowadzi proces dopuszczenia, gdzie składany jest wniosek, co zawiera 4.2 jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku
	[1] § 5 uznawanie wyników badań w procesie dopuszczenia
	[1] § 6 zawartość świadectwa dopuszczenia

CERTYFIKARY, APROBATY I REKOMENDACJE

	[1] § 7 świadectwo jest wydawane dla każdego wyrobu, w uzasadnionych przypadkach dla grupy wyrobów
	[1] § 8 Dopuszczenie obejmuje wyroby wyprodukowane w okresie jego ważności.
	[1] § 9 wprowadzanie zmian w wyrobie dla którego wydano dopuszczenie
	[1] § 10 zmiana wymagań (Polskich Norm i/lub wymagań techniczno-użytkowych), dostosowanie wyrobu do nowych wymagań w okresie do 6-mcy
	[1] § 11 termin wydania przez jednostkę dopuszczającą świadectwa dopuszczenia (6 tygodni od dnia zakończenia czynności wykonanych podczas procesu dopuszczenia i zmiany dopuszczania wyrobu)
	[1] § 12 okoliczności cofnięcia dopuszczenia
tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia	[1] § 13 sposób prowadzenia kontroli dopuszczenia przez jednostkę dopuszczającą
	[1] § 14 pobieranie próbek do badań
	[1] § 15 badanie próbki w ramach kontroli dopuszczenia
	[1] § 16 informacja pokontrolna, zawierająca wnioski z kontroli dopuszczenia
sposób znakowania wyrobów	[1] § 17 sposób znakowania wyrobów znakiem jednostki dopuszczającej
przepisy przejściowe i końcowe	[1] § 18 W przypadku objęcia wyrobów, o których mowa w załączniku nr 1, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji, jak również wyprodukowanych w innym państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), dopuszczenie wydaje się po ustaleniu przez jednostkę dopuszczającą, że wyrób zapewnia bezpieczeństwo publiczne lub ochronę zdrowia i życia oraz mienia na poziomie nie niższym niż zostało to określone w Polskich Normach lub wymaganiach techniczno – użytkowych niniejszego rozporządzenia.
	[1] § 19 traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności.(Dz. U. Nr 55, poz. 362) [4]
	[1] § 20 rozporządzenie wchodzi w życie (14 dni od daty ogłoszenia)
[2] - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz.U. Nr. 143 poz. 1002)	
zakres rozporządzenia	[2] § 1. Rozporządzenie określa: - szczegółowe czynności wykonywane w kolejnych etapach procesu dopuszczenia, - zmiany i kontroli dopuszczenia, - podmiot uprawniony do pobierania opłat, a także sposób ustalania ich wysokości.
definicje	[2] § 2. definicje: jednostka dopuszczająca - rozumie się przez to jednostkę badawczo-rozwojową Państwowej Straży Pożarnej wskazaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych upoważnioną do wydawania, zmiany, kontroli i cofania dopuszczenia; wnioskodawca – rozumie się przez to producenta wyrobu lub jego upoważnionego przedstawiciela, ubiegającego się o wydanie lub zmianę dopuszczenia.
czynności w procesie dopuszczenia	[2] § 3.1 Proces dopuszczenia wyrobów ... obejmuje następujące czynności: 1. wstępną, formalną ocenę wniosku o wydanie lub zmianę dopuszczenia, dokonanie identyfikacji producenta wyrobu oraz rejestrację wniosku; 2. pobranie i przeprowadzenie badań próbki wyrobu przez jednostkę dopuszczającą; 3. analizę wyników badań dostarczonych przez wnioskodawcę; 4. ocenę warunków techniczno-organizacyjnych producenta; 5. analizę dokumentacji wyrobu; 6. wydanie dopuszczenia.

CERTYFIKARY, APROBATY I REKOMENDACJE

proces zmiany dopuszczenia	[2] § 3.2 Proces zmiany dopuszczenia obejmuje odpowiednio czynności, o których mowa w ust. 1 w zakresie stosownym do zmian.
czynności w procesie kontroli dopuszczenia	[2] § 3.3 Kontrola dopuszczenia jest oceną zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia i obejmuje następujące czynności <ol style="list-style-type: none"> 1. pobranie próbki wyrobu do badań; 2. badania próbki wyrobu; 3. oceną zgodności wyrobu z wymaganiami technicznych dokumentów odniesienia na podstawie przeprowadzonych badań 4. sporządzenie protokołu z przeprowadzonej kontroli.
wykonywanie czynności w procesie dopuszczenia	[2] § 4.1 Czynności, o których mowa w § 3 ust. 1 z wyłączeniem pkt 4. ust. 2 i 3 pkt 2,3,4 dokonuje się w siedzibie jednostki dopuszczającej, z zastrzeżeniem ust. 2 2. W uzasadnionych przypadkach jednostka dopuszczająca może wykonać badania wyrobu w miejscu produkcji lub eksploatacji pod warunkiem zapewnienia możliwości przeprowadzenia badań metodami uznanymi przez tę jednostkę.
opłaty za czynności	[2] § 5.1 Za czynności, o których mowa w § 3 pobierane są opłaty. Opłaty zawierają również kwotę podatku od towarów i usług, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów czynności te są opodatkowane podatkiem od towarów i usług.
koszty delegacji	[2] § 5.2 Oprócz opłat za czynności wymienione w § 3 wnioskodawca jest obowiązany do pokrycia kosztów delegacji służbowej pracowników jednostki dopuszczającej w przypadku pobierania próbek wyrobu, dokonywania przez nich badań w miejscu produkcji lub eksploatacji oraz przeprowadzania oceny warunków techniczno-organizacyjnych u producenta, w wysokości określonej w przepisach dotyczących zasad wypłacania diet i innych należności z tytułu podróży służbowych.
pobieranie opłat	[2] § 5.3 Podmiotem uprawnionym do pobierania opłat za czynności, o których mowa w § 3, z wyłączeniem opłat za czynności, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, jest Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego w Józefowie.
opłaty za badania	[2] § 5.4 Za badania wyrobu wykonywane dla potrzeb czynności związanych z wydaniem, zmianą i kontrolą dopuszczenia, przeprowadzane przez laboratoria, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, wnioskodawca uiszcza opłaty w wysokości i na zasadach określonych przez te laboratoria,
opłaty w przypadku typoszeregu, grupy wyrobów	[2] § 5.5 W przypadku równoczesnego wykonywania badań wyrobu i przeprowadzania czynności związanych z wydaniem lub zmianą dopuszczenia wyrobów o zbliżonych rozwiązaniach technicznych, dostarczonych przez tego samego wnioskodawcę, opłata za wydanie lub zmianę dopuszczenia ulega zmniejszeniu stosownie do poniesionych kosztów.
ustalenie opłat za czynności	[2] § 6.1 Przy ustalaniu opłat za czynności związane z wydaniem lub zmianą dopuszczenia uwzględnia się koszty poszczególnych etapów procesu dopuszczenia lub zmiany dopuszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2.
opłata wstępna	[2] § 6.2 Odpłatność za przeprowadzenie czynności, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 ustala się w wysokości 50% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o waloryzacji oraz zasadach ustalania emerytur i rent.
ustalenie wysokości opłat	[2] § 6.3 Odpłatność za czynności, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4-5 oraz ust. 2 ustala się na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej.
ustalenie opłat za badania	[2] § 6.4 Odpłatność za badania wymienione w § 3 ust. 1 pkt 2 ustala się na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej, z uwzględnieniem rzeczywiście poniesionych kosztów na czynności badawcze.
ustalenie opłat za kontrolę dopuszczenia	[2] § 7.1 Przy ustalaniu opłat za tę kontrolę dopuszczenia uwzględnia się koszty poszczególnych etapów procesu kontroli, o których mowa w § 3 ust. 3. 2. Opłaty za czynności, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 ustala się na

	<p>podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej.</p> <p>3. Opłaty, o których mowa w § 3 ust.3 pkt 2 ustala się na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej, z uwzględnieniem rzeczywiście poniesionych kosztów na czynności badawcze.</p> <p>4. Przepisy § 5 ust. 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio</p>
wejście w życie	[2] § 8 wchodzi w życie (14 dni od daty ogłoszenia)

Podsumowanie:

Bez wątplenia nowe zasady prowadzenia oceny / dopuszczania wyrobów stosowanych w ochronie przeciwpożarowej jest w tym obszarze istotną i ważną zmianą. Proces dopuszczeń wyrobów istotnie różni się od wcześniejszego systemu oceny zgodności na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności. (Dz. U. Nr 55, poz. 362). **[4]** Podkreślić należy, iż proces dopuszczeń obejmuje zmieniony wykaz wyrobów, zmianie uległy również wymagania techniczno-użytkowe dla wyrobów jak również tryb wydawania świadectw dopuszczenia.

Dodatkowe szczegółowe informacje dotyczące trybu, zasad, sposobu postępowania w procesie dopuszczenia wyrobu dostępne są w „informatorze o świadectwach dopuszczenia” dla klienta na stronie www.cnbop.pl jak również szerzej będą przedstawiane w kolejnych numerach kwartalnika.

Literatura

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr. 143 poz. 1002)

2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz.U. Nr. 143 poz. 1001)
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Dz.U. Nr.147 poz.1229 z późniejszymi zmianami
4. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności.(Dz. U. Nr 55, poz. 362)
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881)
6. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2006 Nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami)
7. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. (Dz. U Nr 166, poz. 1360)
8. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 96, poz. 959)
9. Informator CNBOP o świadectwach dopuszczenia, edycja pierwsza, 22 sierpnia 2007